

Briuselis, 2025 m. spalio 1 d.
(OR. en)

10056/25
ADD 1

Tarpinstitucinė byla:
2023/0163 (COD)

TRANS 234
MAR 94
CODEC 773

TARYBOS MOTYVŲ PAREIŠKIMO PROJEKTAS

Dalykas: Per pirmąjį svarstymą priimta Tarybos pozicija siekiant priimti EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTĄ dėl Europos jūrų saugumo agentūros, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1406/2002
– Tarybos motyvų pareiškimo projektas

I. IVADAS

1. 2023 m. birželio 1 d. Komisija pateikė šį pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto Europos Parlamentui ir Tarybai; šis pasiūlymas yra saugios laivybos dokumentų rinkinio dalis¹.
2. 2024 m. birželio 18 d. Taryba susitarė dėl *bendro požiūrio*².
3. 2024 m. kovo 12 d. Europos Parlamentas priėmė savo poziciją per pirmąjį svarstymą. Pranešėju Parlamento 10-osios kadencijos metu buvo paskirtas Sérgio Humberto (PPE, Portugalija).
4. Derybos prasidėjo 2024 m. lapkričio 19 d. įvykusių pirmuoju trilogu, o antrasis trilogas buvo surengtas 2025 m. gegužės 20 d. 2025 m. gegužės 20 d. įvykusio antrojo trilogo metu derybininkai pasiekė politinį susitarimą.
5. 2025 m. birželio 4 d. Nuolatinų atstovų komitetas išnagrinėjo galutinį kompromisinį tekstą siekiant susitarimo ir jį patvirtino.
6. 2025 m. birželio 24 d. TRAN komiteto pirmininkė nusiuntė laišką Nuolatinų atstovų komiteto pirmininkui, kuriame patvirtino, kad jei Taryba per pirmąjį svarstymą patvirtintų sutartą tekstą, teisininkams lingvistams peržiūrėjus tekstą, Parlamentas patvirtintų Tarybos poziciją per antrąjį svarstymą.

II. TIKSLAS

7. Pagrindiniai šios peržiūros tikslai:
 - a. geriau įtvirtinti ir atspindėti dabartines Agentūros užduotis ir tikslus, kad ji būtų teisiškai įgaliojta juos vykdyti ir teikti valstybėms narėms ir Komisijai būtiną techninę, operacinę ir mokslinę pagalbą, kad būtų užtikrinta saugi laivyba bei jūrų saugumas ir būtų remiama žaliaji bei skaitmeninė pertvarka šiame sektoriuje,
 - b. užtikrinti, kad EMSA įgaliojimai būtų pritaikyti ateičiai, suteikiant pakankamai lankstumo įtraukti naujas užduotis, kuriomis atsižvelgiama į kintančius jūrų sektoriaus poreikius, ir
 - c. užtikrinti, kad Agentūra turėtų pakankamai žmogiškųjų ir finansinių išteklių savo funkcijoms atlikti.

¹ Dok. 10160/23.

² Dok. 10828/24.

III. PER PIRMAJĄ SVARSTYMĄ PRIIMTOS TARYBOS POZICIJOS ANALIZĖ

1. Procedūrinis kontekstas

8. Remdamiesi Komisijos pasiūlymu, Parlamentas ir Taryba vedė derybas siekdami susitarti dėl per pirmąjį svarstymą priimtos Tarybos pozicijos, po kurių buvo pasiektas išankstinis susitarimas per antrąjį svarstymą. Tarybos pozicijos projekto tekstas visiškai atspindi abiejų teisėkūros institucijų pasiektą kompromisą.

2. Pagrindinių klausimų santrauka

9. Per pirmąjį svarstymą priimta Tarybos pozicija dėl įvairių reformos elementų po teisėkūros institucijų susitarimo yra išdėstyta toliau.

10. Kalbant apie reglamento techninę dalį (1–13 straipsniai), pagrindiniai Tarybos tikslai yra užtikrinti, kad Agentūra daugiausia dėmesio skirtų paramos valstybėms narėms ir Komisijai teikimui siekiant tinkamai įgyvendinti *esamus* Sąjungos teisės aktus, išvengti pastangų dubliavimo ir užtikrinti, kad Agentūra veiksmingai naudotų savo išteklius. Padarytais Komisijos pasiūlymo pakeitimais daugiausia siekiama supaprastinti tekstą ir padaryti jį mažiau detalų, taip suteikiant lankstumo ir užtikrinant, kad įgaliojimai būtų pritaikyti ateičiai.

11. Taryba iš esmės laikėsi *bendrame požiūryje* išdėstytos savo pozicijos dėl siūlomų užduočių, susijusių su autonominiiais antvandeniniais jūrų laivais (MASS) ir išmetamu NOx kiekiu, nes šie elementai nepriklauso ES kompetencijai (atitinkamai 4 ir 5 straipsniai). Taryba pritarė keliems Parlamento papildymams, susijusiems su jūrų transporto sektoriuje naudojamais alternatyviaisiais degalais, laikantis ribų, nustatytų esamuose šios srities ES teisės aktuose (Reglamente dėl iniciatyvos „FuelEU Maritime“³) (4 ir 6 straipsniai). Be to, su Konvencijos dėl darbo jūrų laivyboje⁴ įgyvendinimu susijusios užduotys dabar apsiriboja elementais, kurie jau yra įtraukti į Direktyvą dėl uosto valstybės kontrolės⁵ (4 straipsnis).

³ 2023 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/1805 dėl atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako kuro naudojimo jūrų transporto sektoriuje, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2009/16/EB.

⁴ 2006 m. Konvencija dėl darbo jūrų laivyboje su pakeitimais.

⁵ 2024 m. lapkričio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/3099, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2009/16/EB dėl uosto valstybės kontrolės.

12. Taryba laikėsi bendrame požiūryje išdėstytos savo pozicijos ir įtraukė tris naujas Agentūros užduotis: svarbiausia, dabar EMSA gali teikti paramą Komisijai, nacionalinėms institucijoms ir atitinkamoms Sąjungos įstaigoms įgyvendinant Sąjungos ribojamąsias priemones (t. y. sankcijas, visų pirma teikiant duomenis apie laivų, kuriems taikomas sankcijų režimas, judėjimą) (8 straipsnis). Kartu ji parengs ir atnaujins visų Europos jūrų baseinų rizikos vertinimą, kuriuo bus remiamasi tik nustatant Agentūros naftos ir cheminės taršos likvidavimo laivų laikymo vietą, siekiant remti valstybių narių reagavimo į jūrų aplinkos taršą veiklą (5 straipsnis). Galiausiai, Agentūra taip pat gali vykdyti patikrinimus vietoje Komisijos vardu pagal Reglamentą (ES) 1257/2013 dėl trečiosiose valstybėse esančių perdirbimo kompleksų, jei Komisija nusprendžia šią užduotį pavesti Agentūrai (5 straipsnis).
13. Dėl vienos užduoties, t. y. Agentūros vizitų į valstybes nares ir patikrinimų (10 straipsnis), Taryba priartino savo poziciją prie Parlamento ir Komisijos pozicijų ir sutiko persvarstyti savo *bendrame požiūryje* išdėstytą poziciją dėl baigtinio teisės aktų, pagal kuriuos gali būti rengiami tokie vizitai ir patikrinimai, sąrašo sudarymo. Taryba sutiko, kad EMSA vizituose į valstybes nares daugiausia dėmesio bus skiriama atitinkamų Sąjungos teisės aktų saugios laivybos ir taršos prevencijos srityse įgyvendinimui, su sąlyga, kad Komisija paves tą užduotį Agentūrai.
14. Galiausiai, kalbant apie Agentūros užduotis, susijusias su tarptautiniais santykiais (11 straipsnis), Taryba sutiko suteikti galimybę vykdomajam direktoriui, gavus išankstinį Komisijos ir valdančiosios tarybos sutikimą, įkurdinti Sąjungos delegacijos Jungtinėje Karalystėje darbuotojus, kad padėtų valstybėms narėms ir Europos Komisijai vykdyti veiklą, susijusią su jų dalyvavimu Tarptautinės jūrų organizacijos veikloje.
15. Teksto dalyje dėl valdymo (14–45 straipsniai) Taryba siekia užtikrinti, kad Agentūros valdyme būtų išsaugota institucinė pusiausvyra tarp valstybių narių ir Komisijos.
16. Kartu su Parlamentu ir Komisija buvo išsamiai išnagrinėti keli klausimai: naujos vykdomosios valdybos sukūrimo pridėtinė vertė, santykinė Komisijos įtaka valdančiojoje taryboje (Komisijos atstovų skaičius), valdančiosios tarybos balsavimo taisyklės, Komisijos veto teisė dėl galimų Agentūros sprendimų, kurie galėtų prieštarauti finansiniam pagrindų reglamentui arba Tarybos nuostatams, ir galimybė įgalioti Agentūrą steigti regioninius centrus.

17. Taryba laikosi savo *bendrame požiūryje* išdėstytos pozicijos dėl nuostatų, susijusių su vykdomąja valdyba ir valdančiosios tarybos balsavimo taisyklėmis, išbraukimo (16 straipsnis). Tačiau Taryba susitarė su Parlamentu persvarstyti daugumos, kurios reikia vykdomajam direktoriui paskirti, klausimą; dabar valdančioji taryba gali jį paskirti dviejų trečdalių balsų dauguma, o ne keturių penktadalių balsų dauguma, kaip buvo numatyta *bendrame požiūryje*. Be to, Taryba nustatė mechanizmą, pagal kurį trečdalis balsavimo teisę turinčių valdančiosios tarybos narių gali pasiūlyti, kad vykdomasis direktorius būtų atleistas iš pareigų; iki šiol pateikti tokį pasiūlymą galėjo tik Komisija (21 straipsnis).
18. Kartu, siekdama išsaugoti Agentūros valdymo institucinę pusiausvyrą, Taryba priartino savo poziciją prie Parlamento ir Komisijos pozicijų ir sutiko, kad į Agentūros valdančiąją tarybą ir toliau būtų įtraukti keturi Komisijos atstovai, kaip pagal esamą EMSA reglamentą. Kartu Parlamentas sutiko, kad į valdančiąją tarybą nereikia skirti savo paties stebėtojų.
19. Tiek Taryba savo *bendrame požiūryje*, tiek Parlamentas per *pirmąjį svarstymą* susitarė išbraukti Komisijos veto teisę dėl galimų Agentūros sprendimų, kurie galėtų prieštarauti finansiniam pagrindų reglamentui arba Tarnybos nuostatams. Po išsamių diskusijų su Komisija Taryba ir Parlamentas susitarė pakeisti Komisijos veto teisę pakartotinio nagrinėjimo procedūra, kuri leistų Komisijai pareikšti susirūpinimą, jei ji mano, kad dėl tam tikrų sprendimų klausimais, susijusiais su finansiniu pagrindų reglamentu ir Tarnybos nuostatais, Agentūrai (ir ES biudžetui) galėtų kilti didelė teisinė rizika (20 straipsnis). Tai leis valdančiajai tarybai persvarstyti šį klausimą pagal procedūrą, panašią į naudojamą bendrajam programavimo dokumentui priimti: jei Komisija vis dar prieštarauja sprendimui per antrąjį svarstymą, jis gali būti priimtas tik vieningu valstybių narių atstovų sprendimu.
20. Galiausiai, Taryba pritarė Parlamento ir Komisijos argumentams dėl to, kad Agentūra būtų įgaliota steigti regioninius centrus, nes tokia galimybė jau numatyta dabartiniame EMSA reglamente (31 straipsnis). Nors tokių regioninių centrų įsteigimas galėtų turėti didelį finansinį poveikį, Taryba sutiko, kad Komisijos pasiūlytų apsaugos priemonių pakanka Agentūros biudžetui apsaugoti, nes bet kokį sprendimą šiuo klausimu priimtų tik valdančioji taryba Komisijos prašymu ir „tinkamai atsižvelgdama į poveikį biudžetui“.

IV. IŠVADA

21. Tarybos pozicijoje pritariama Komisijos pasiūlymo tikslui ir visapusiškai atspindimas kompromisas, pasiektas neformaliose Tarybos ir Europos Parlamento derybose, padedant Komisijai.
 22. Taigi, Taryba mano, kad jos per pirmąjį svarstymą priimta pozicija subalansuotai atspindi derybų rezultatus ir kad priėmus naująjį EMSA reglamentą bus užtikrinta, kad Agentūra būtų teisiškai įgaliota remti valstybes nares ir Komisiją teikdama būtiną techninę, operacinę ir mokslinę pagalbą, kad būtų užtikrinta saugi laivyba ir jūrų saugumas ir kad būtų remiama šio sektoriaus žaliųjų ir skaitmeninė pertvarka.
-